

Eland

Eland

Meg Rosoff

Vertaling Jenny de Jonge

moon

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs van de
Stichting Fonds voor de Letteren.

Tekst © 2010 Meg Rosoff

Oorspronkelijke titel *Vamoose!*

Oorspronkelijk uitgegeven bij Puffin, een divisie van Penguin
Group UK

Nederlandse vertaling © 2011 Jenny de Jonge en Moon,
Amsterdam

Omslagontwerp Puffin

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 488 09073

NUR 285

www.moonuitgevers.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv.

Voor Ivor en Matilda

De vroedvrouw keek me vuil aan.

‘Moeders van jouw leeftijd hebben vaak moeite met de emotionele band,’ zei ze, en zuinigjes voegde ze eraan toe: ‘maar dat komt wel.’

Mijn leeftijd? Hallo. Ik was toch geen twaalf of zo.

We hadden elkaar de afgelopen tien minuten kwaad aangekeken, al had ik stiekem bewondering voor hoe ze mijn baby wiegde, knus tegen haar gigantische boezem aan, terwijl ze in zijn grote fluwelige ogen keek. Ook haar glimlach – naar hem – leek gemeend. Wat voor haar pleitte.

‘Is-ie dan mijn lieve kleine schat?’ koerde ze. ‘Is-ie dan mijn mooie grote elandjesboy?’ Mijn baby staarde haar met stralende, wijd open ogen aan. ‘Kijk toch eens wat een wimpers!’

Ze keerde zich naar mij. ‘Nou, het is misschien niet wat je had gedacht, maar het *is* een schoonheid.’

‘Ik wou dat u dat tegen mijn moeder zei.’ Met half toegeknepen ogen speurde ik naar schoonheid in de ronding van zijn gezicht, in zijn kleine babyneusvleugeltjes. ‘Ze wil hem niet eens zien. Wat ik me wel kan voorstellen. Hij is nogal behaard.’

‘Zit daar nou niet over in. Kijk eens naar die petieterig schattige hoefjes.’

De vroedvrouw hield een glimmend voetje omhoog, glanzend zwart als ebbenhout. Het *wás* knoeperig. Ik

kneep mijn ogen dicht, nog behoorlijk duf en slap van de keizersnee. En een beetje draaierig van alles waar ik aan moest wennen. Ik bedoel, hoe kon dit nou gebeuren? De twintigwekenecho was volkomen normaal geweest.

‘Het is een late ontwikkeling bij sommige zwangerschappen,’ had de specialist gezegd op zijn ik-ben-zóveel-belangrijker-dan-jij-toon, waarmee hij in één klap elke verantwoordelijkheid van zich af schoof. ‘Het is vaak moeilijk op te maken uit de bloedtest.’ Hij zweeg even. ‘Het komt zelden voor, maar we hebben dit jaar een heel stel non-homo-sapiensgeboorten gehad. Voornamelijk elanden. Niemand weet waarom.’

Ik kneep mijn ogen tot spleetjes en realiseerde me plotseling dat hij helemaal geen dokter was, het was een zombie! Haha. Natuurlijk had hij niet zo arrogant gekeken toen mam dreigde het ziekenhuis aan te klagen vanwege mijn non-homo-sapiensbevalling. Hij had nog slapper gekeken dan ik me voelde.

‘Iets om je te helpen slapen?’ Een licht opgetrokken wenkbrauw suggereerde dat hij dat zou willen als het zijn kind was. ‘Morgenochtend sturen we meteen de maatschappelijk werkster bij je langs. Probeer ondertussen wat tot rust te komen. Bij daglicht ziet het er lang niet zo somber uit.’

Doelde hij op de situatie of op mijn baby? Volgens mij zou bij klaarlichte dag geen van tweeën er veel beter uitzien.

* * *

‘Nou, we zullen hem wel geen Imogen kunnen noemen.’ Nick staaarde naar het pluizige wezentje in de wieg. Ik be-

greep zijn teleurstelling. We waren er allebei van overtuigd geweest dat we een meisje kregen. En een mensenmeisje.

‘Wat stel jij voor? We moeten hem iets noemen. Lucien lijkt me ook niet passen.’

‘Otis, die te groot is?’

‘Ontzettend leuk, Nick.’

Maar toen ik weer keek, zag hij er geslagen uit. ‘Wat moet ik in godsnaam tegen mijn ouders zeggen?’

‘Ja, is dat onze grootste zorg? Geef de telefoon maar, dan zeg ik het wel. “Hallo, Anthony? Camille? De vriendin van jullie zoon is bevallen van een wolk van een elandbaby. Tien komma twee kilo – met de keizersnee, voor het geval jullie het je afvroegen, en inderdaad, dát was waarom ik zo dik werd. Grote flaporen en een heleboel haar. Moeder en zoon maken het goed. Vriendje niet zo.”’

Ik weet niet wat ik verwachtte, maar hij zag er echt diepgekwetst uit. Ik zuchtte. ‘Hoor eens, Nick, zij redden het wel. Ik maak me zorgen over ons.’ Ik stak mijn hand uit en pakte die van hem – gewoon een vriendelijk gebaar. In de plastic wieg naast me sliep baby Eland Pearson, gewikkeld in een lichtblauwe ziekenhuisdeken. Geen van de schattige hansopjes die ik had gekocht paste. Hij murmelde en piepte in zijn slaap terwijl zijn flapneus rimpelde en weer glad werd.

Er kwamen tranen in Nicks ogen. ‘Mijn zoon.’

‘Wat vind je van Elie?’

‘Elie Eland?’ Nick keek me met grote ogen aan. ‘Ben je weleens in een speeltuin geweest?’

‘Elie Pearson, hoor.’ Maar ik begreep wat hij bedoelde.

Mijn telefoon ging en Nick nam op. ‘Je moeder.’

Ik schudde mijn hoofd.

‘Ze slaapt,’ loog hij, en hij bleef een tijdje luisteren. ‘Goed, zal ik zeggen.’ Hij zette mijn telefoon af en gaf hem terug. ‘Ze zegt dat ze ondanks alles van je houdt, maar dat je het dit keer wel erg moeilijk maakt.’

‘Heb je gezegd dat het niet mijn idee was om van een eland te bevallen?’

Nick haalde zijn schouders op. ‘Dat weet ze vast wel.’

Plotseling leek het Nick te dagen dat het voor mij ook niet zo’n geweldige dag was geweest. ‘Arme Jess.’ Hij ging op de rand van het bed zitten en gaf me een onhandige knuffel om het infuus heen. ‘Wat een ellende heb je achter de rug.’

Zeg dat wel. Mijn ogen vielen dicht toen een nieuwe verpleegster kwam binnenwaaien, een grote vrouw in een gestreepte schort. ‘Jongetje Pearson? Die staat op mijn lijst voor speciale voeding.’ Ze had een Iers accent. Ze tuurde in de plastic wieg en haar gezicht spleet in een brede grijns. ‘Sjonge, jonge, jonge. Kijk toch eens naar dat kleine wurm.’ Ze tilde hem met een gespeelde kreun uit de wieg en legde hem behendig in de kromming van haar arm. ‘O, pardon, niet zo klein. Wat is-ie een lieve jongen, hè? De allerliefste knapste jongen, hè?’

Ik probeerde hem door haar ogen te zien. Hij wás snoezig. Hij leek op zo’n reusachtig knuffelbeest dat je bij Hamley’s kon kopen. Om aan het voeteneind van de wieg van een echte baby te hangen. Ik deed mijn ogen dicht.

‘Nou, Jess, ik ga maar eens.’

Ik knikte. Zo moe.

‘Slaap lekker.’ Nick leek mijn hand met tegenzin los te laten. ‘Ik kom gauw weer terug.’

‘Hm-hm.’

Zeventien. Zwanger. En nu dit. Vergetelheid was veruit mijn beste optie.

* * *

‘Wat vind je van Rudolf?’

‘O, je hebt je gevoel voor humor terug.’ Ik zat in een stoel met mijn baby in mijn armen en hield hem aan mijn borst, zoals de borstvoedingsconsulent had voorgedaan. Maar het werd niks. Hij toonde geen enkele aan drang om te drinken, ook al had hij daar de ideale lippen voor. Nick legde hem terug in zijn wieg.

‘Dus... nog geen veranderingen?’ Zijn vraag was volslagen belachelijk. Wat had hij dan gedacht? Een brief van het ziekenhuis? *Sorry, mensen, we hebben een foutje gemaakt. Jullie eland is in werkelijkheid van een grote vrouwelijke grazer die ongeveer tegelijkertijd met jullie was binnengekomen.*

‘Nee.’ Ik wees op het hoopje. ‘Zuster zei dat hij vannacht heeft gedronken als een matroos.’

‘Aardje naar zijn vaartje.’ Heel even leek Nick zelfs trots.

‘Maar hij stond vanmorgen niet te ruften en om aspirine te smeken, dus misschien lijkt hij op iemand anders.’

‘Rudolf, Rudy.’ Nick probeerde de naam giechelend uit. ‘Doet me denken aan een ontzettend lenige vent in mailot die jetés doet met een enorme bobbel...’

‘Zet dat beeld meteen uit je hoofd, voor het blijft hangen. Misschien moeten we terug naar een van de namen die we eerder hebben bedacht.’

‘O nee, alsjeblieft. Geen Lucien.’

‘Wat dan?’

‘Wat vind je van Roeland? *Grazende Roeland?*’ Nick sloeg dubbel van het lachen.

Ik zou al mijn achttien hechtingen met liefde hebben losgetrokken om hem toen een dreun te kunnen verkopen, maar hij werd gered door de komst van mam, op de voet gevolgd door Marion Streatham, de medisch maatschappelijk werkster.

‘Ben jij Jessica Pearson?’

Ik kon zien dat ze in haar hoofd een lijstje afvinkte: *Tienermoeder. Meerdere piercings. Gekke tatoeage. Postnatale depressie. Kan zich niet hechten. Onvoldoende opvoedingsvaardigheid.* Naar mams lijstje hoefde ik niet te raden: *Vermoord Nick. Vermoord mij. Stuur dat elandkind naar de dierentuin.*

‘Hoi, mam.’

‘Dag, lieverd. Heb je wat geslapen?’ Ik merkte dat mam zich had voorgenomen om aardig te doen in het bijzijn van de maatschappelijk werkster.

‘Pillen.’ Ik hield het doosje op dat ze me hadden gegeven.

‘O, dus nú slik je wél een pil?’

Die had ik kunnen zien aankomen.

Mijn blik kruiste die van juffrouw Streatham en ze wendde de hare af. Ik wed dat ze nog nooit met drie generaties elandenfamilie te maken had gehad.

‘Nou...’ begon ze aarzelend. ‘Dus dit is baby...?’

‘Rudolf,’ zei ik, en vanuit mijn ooghoek zag ik Nick ineenkrimpen.

‘Wil je hem vasthouden, mammie?’

‘Zou u me geen mammie willen noemen?’ Er was maar één moeder in deze kamer en dat was degene die woevend door de valste glimlach van de wereld heen keek.

En trouwens, het antwoord was kortweg nee, ik wilde hem niet vasthouden. Wat ik vast wilde houden was een baby zoals iedereen die had. Of, nog beter, een doos Krispy Kreme donuts.

Ze legde haar notitieblok neer en tilde hem een beetje grommend uit de wieg.

‘Alsjeblieft, mammi.’ Een brede, bevoogdende glimlach. ‘Is het geen wolk?’

Met een kwaai blik naar haar nam ik hem aan. ‘Heeft u kinderen, mevrouw...’ Ik tuurde naar haar naamplaatje. ‘Streatham?’

Ze trok haar beste alternatieve hippieglimlach tevoorschijn. ‘Ik heb mezelf altijd met kleintjes omringd.’

Kleintjes? Ik ging haast over mijn nek. ‘Heeft een van die kleintjes ook hoeven?’ Ik tilde een van Rudolfs spillepootjes op en zwaaide ermee in haar richting.

‘Nee.’ Ze keek omhoog. ‘Maar ik zou evenveel van ze hebben gehouden als ze die wel hadden gehad.’

‘MAM!’

Mam pakte haar bij de arm en leidde haar naar de deur. ‘Jess is soms een beetje humeurig,’ fluisterde ze zo hard dat ik het kon horen.

‘Laat ze ophoepelen!’ Ik kon ze allebei wel vermoorden.

Mam trok een gezicht van nou-dit-is-precies-het-soort-gesprek-dat-je-krijgt-als-je-niet-luistert-naar-wat-ik-overvrijen-zeg-en-zo’n-onverantwoordelijke-eigenwijs-bent-dat-je-er-niet-aan-denkt-om-voorbehoedsmiddelen-te-gebruiken-dus-eerlijk-gezegd-is-het-je-verdiende-loon-per-slot-van-rekening-heb-ik-je-niet-aangeraden-om-je-door-die-rijke-blaaskaak-met-kind-te-laten-schoppen.

Mijn moeder heeft een heel expressief gezicht.

Toen zuchtte ze en zei dat ze een cappuccino ging ha-

len en of er verder nog iemand wilde. Maar voordat ik kon zeggen 'Ja, ik zou een moord doen voor een dubbele mocha latte', was ze 'm gesmeerd.

'Juffrouw Pearson...' De maatschappelijk werkster, niet kapot te krijgen, kroop terug in de ring.

'Jess.'

'Juffrouw Pearson, is deze...' ik zag dat 'jongen' op het puntje van haar tong lag '... is deze meneer de vader van de baby?'

Nick had duidelijk net zo'n hekel aan haar als ik, waardoor ik weer wist waarom ik van hem hield, al was het maar voor even.

'Zij zegt van wel,' zei hij, terwijl hij met een beschuldigende vinger naar me wees. 'Maar ik denk dat ze liegt. Er zit van alles in mijn stamboom: orthodoxe joden, rastafari's, pygmeeën. Maar niet één eland.' Hij sloeg zijn armen over elkaar. Nu jij weer.

Ik gniffelde. 'Je hoeft mij niet aan te kijken. Al eeuwenlang verstokte anglicanen. Nergens iets verdachts.'

De arme juffrouw Streatham scheen het eindelijk warm te krijgen. Ik gaf Nick een snel glimlachje. Die zat. Ze maakte een aantekening in haar notitieblok en duwde een piek vaal haar achter een oor. 'Laten we eens een kleine hechtingsoefening proberen. Mammie, neem jij kindje op je schoot; pap, jij staat links achter haar en kijkt over haar schouder naar je kindje. Ik wil dat jullie al zijn beweginkjes en uitdrukkingjes nadoen.' Ze deed een stap naar achteren en probeerde haar gelukzalige glimlach. Die kwam wat bibberig over.

Nick en ik staarden geconcentreerd naar onze baby, die plotsklaps verstijfde en een wezenloze blik in zijn oog kreeg. En toen klonk er een soort getoeter, *fflèpppppppp*,

vergezeld van de scherpe oerwoudstank van... van elandpoep.

Ik keek haar nijdig aan. 'Dat doe ik mooi niet na.'

'Het moederschap is vol Unieke Uitdagingen,' zei ze schijnheilig. 'We leggen kindje gewoon een schone luier aan en beginnen opnieuw. Probeer steeds oogcontact te houden.'

Ik probeerde het, maar het lukte niet. Een emmer poep van een harig beest af schrapen is al zo'n Unieke Uitdaging dat je daarvoor twee ogen nodig hebt.

Toen juffrouw Streatham eindelijk vertrok, leek ze volkomen uitgeput. Nick en ik waren daarentegen een stuk opgewekter.

'Misschien moeten we het gewoon met hem proberen,' zei hij. 'Alleen al om maatschappelijk werksters af te weren.'

Ik giechelde en maakte een kruis met mijn vingers. 'Zoals met vampiers.'

Nick plukte Elie uit de wieg, tilde hem op ooghoogte en liet zijn eigen stem naadloos overgaan in die van zijn vader. 'Natuurlijk moeten we hem voor Eton laten inschrijven.'

Ik maakte een grimas en dacht aan de knoeperige babyschoentjes van schaapsvacht die Jasmine had gekocht op het schoolreisje naar Wales – maar één paar, en totaal het verkeerde model.

De Unieke Uitdagingen kwamen op ons afstormen.

* * *

Elie was zes weken oud toen we werden uitgenodigd om kennis te maken met andere leden van ons non-homo-sapiens-'clubje'. De eerste bijeenkomst was in Richmond,

in een groot kijk-ons-eens-even-chic-zijn-huis van een advocate en haar man. Er waren zeven ouders: drie stellen en ik. Ze waren allemaal rond mams leeftijd, waar ik meteen al de zenuwen van kreeg. Ik was al pissig dat Nick er niet was. Liverpool speelde, maar de volgende keer zou hij *absoluut* meegaan.

Ja hoor.

Ons kind had min of meer vanaf zijn geboorte kunnen staan en lopen en stak overal zijn malle neus in. Ik kan niet zeggen dat ik aan het moederschap wende, maar ik deed wat er nodig was om ons allebei in leven en uit de gevangenis te houden.

Ik gaf hem een dieet van geconcentreerde koeienmelk met vers gras en twijgen en hij was al zo groot als een kleine pony. In de buurtcrèches werd hij met bijna evenveel wantrouwen bekeken als ik, maar de andere baby's bleken dol op hem te zijn. Ze gilden van plezier als hij kwam, vochten om op zijn staart te kunnen kauwen of zijn flaporen te grijpen, en giechelden onbedaarlijk om de geluiden die uit zijn elandjesachterste floepten. Hij was zó'n lief bont speeltje, zacht en vriendelijk en verlegen, dat de hatelijke opmerkingen van andere kleuterleidsters na een tijdje wegbleven. Tegen hem, in elk geval. Maar ze namen nog steeds elke gelegenheid te baat om 'Dat komt er natuurlijk van als je te jong kinderen krijgt' tegen mij te zeggen

Mam wilde het niet toegeven, maar ik merkte dat ze het leuk vond om hem om zich heen te hebben, en nadat ik vierhonderd miljoen keer had geschreeuwd dat ik hem niet voor adoptie zou afstaan, ging ze door de knieën. Ze doet zich voor als een draak, maar eigenlijk is ze er gewoon een, en is ze heel diep vanbinnen boterzacht.

Het was mams idee dat ik steun zou zoeken bij andere dierenbabyouders. Kennelijk hadden er artikelen in de krant gestaan en bestond er zelfs een organisatie: Vereniging van Ouders van Non-homo-sapienskinderen (VONK). Maar dat soort dingen zie je niet als je voornamelijk muziekbladen leest. Mam liet de *Guardian* open op de keukentafel liggen bij een dubbele pagina met een foto van een vrolijk echtpaar en hun flinke elandbaby, helemaal uitgedost in babydesignerkleren, zodat het net was of hij onderdeel uitmaakte van een coole nieuwe trend. Toen ik het vertikte het ook maar te lezen, stuurde ze een e-mail naar het adres onder aan het artikel en kreeg prompt antwoord, waarin ik en mijn 'echtgenoot of partner' werden uitgenodigd om naar de maandelijkse VONK-bijeenkomst te komen.

Mam ging mee tot aan de deur, dus ik kon er niet vandoor en ik herkende de vrouw die opendeed van het krantenartikel. Ze had een grote elandjongen en een leuke blonde peuter die aan haar rokken hing. 'Kom binnen, kom binnen,' zei ze, terwijl ze van mam naar Elie naar mij keek en wanhopig probeerde de gezinsrelatie te ontwarren. Maar mam nam de benen en liet haar in nog grotere verwarring achter, met mij op de stoep als in dat schilderij *De schreeuw*.

Dat leek de vrouw niet te merken. 'Hallo! Ik ben Alice. Marc loopt ergens rond, en dit zijn Sebastiaan', ze wees op het elandkind en zijn mensenzusje, 'en Molly.'

'Dit is Lucien Imogen Rudolf,' zei ik, 'maar we noemen hem Elie.'

Alice bracht ons naar een grote woonkamer met witte banken en een enorme vierkante Italiaanse salontafel. Ze bood me eerst wijn aan, maar bedacht zich en loodste me

naar de appelsap. Elie stond beleefd te wachten bij een spelletje ezeltje-prik in de hoop mee te mogen doen. Een of twee ouders merkten op dat hij zulke goede manieren had.

‘Hij is natuurlijk nog jong,’ zei Alice met een zucht. ‘Sebastiaan was op die leeftijd echt een engel.’

Wat bedoelde ze? Ondanks zijn stomme designerkleren leek Sebastiaan nog steeds een schattig elandje.

De dikke vrouw die naast me zat stelde zich voor als Mona. Toen Alice naar de keuken verdween, zei ze zachtjes: ‘Hij heeft hun labrador aan repen gescheurd.’

Goh.

‘Natuurlijk,’ ging Mona met een vals lachje verder, ‘is de ene non-homo-sapiensbaby moeilijker dan de andere. Vooral elandbaby’s kunnen slopend zijn.’

Als bewijs riep ze haar kind, dat meteen kwam aanwaggelen. ‘Dit is Viktor, onze jongste. We hebben geen centje last met hem gehad.’ Ze dempte haar stem. ‘Ik denk omdat we hem gewoon precies zo behandelen als onze andere kinderen. We willen niet dat Viktor zich ooit anders voelt, wat jij, Craig, liefje?’

‘Ik ben er niet eens zeker van dat hij beseft dat hij anders is,’ zei Craig-liefje gniffelend.

Viktor was een emoe. Mona en Craig waren monsters.

Het vierde gezin, van Ari en Sarah Birnbaum, had drie jongetjes met pijpenkrullen langs het oor en keppeltjes op, en Rivka, een klein elandmeisje. Ze had een geel overgooiertje met ruches aan en geel gestreepte kokersokjes aan haar poten. Ik vroeg me af of eland eigenlijk koosjer was.

Elie en Rivka wekten de indruk dat ze lief met elkaar zouden gaan spelen, tot Elie Rivka’s jurkje met zijn tan-

den van haar af scheurde. Sarah griste haar dochter uit zijn buurt.

‘Dat bedoel ik nou,’ siste Mona. ‘Je zult hem in de gaten moeten houden als hij bronstig wordt.’

Mijn baby? *Bronstig*? Ik voelde me ineens misselijk.

‘Nu we er allemaal zijn,’ zei Marc, die om stilte vroeg door tegen zijn wijnglas te tikken, ‘moeten we de bijeenkomst misschien maar openen.’ Hij keek naar Alice, die opstond.

‘Om te beginnen heet ik de nieuwkomers van harte welkom. Zoals jullie ongetwijfeld aan het ontdekken zijn, kan een non-homo-sapienskind voor elk gezin een Unieke Uitdaging zijn, maar ook een unieke vreugde.’

O, god, niet nog een Unieke Uitdaging.

Alice liet een stilte vallen, keek streng in het rond, alsof we het eens moesten wagen om niet te ervaren hoeveel uniëks er verder nog was. ‘Alleen door de wondere gaven van het leven te aanvaarden kan ieder van ons beginnen zijn hoogsteigen bestemming te verwezenlijken.’

Oh, boy, dacht ik, en ik miste Nick. Ik tuurde de kamer rond, wanhopig op zoek naar een zielsverwant – iemand, wie dan ook, die met zijn ogen rolde, of een smalende krullip trok. Maar het was duidelijk dat ik de enige was die bij het horen van woorden als ‘wondere gaven’ en ‘hoogsteigen bestemming’ zin had om te kotsen.

‘Het gaat erom,’ ging ze verder, ‘dat we samen moeten vechten voor een gelijkwaardige behandeling van onze kinderen.’

‘Geen bijzondere scholen?’ vroeg Graig bezorgd.

‘Absoluut niet. Als de tijd daar is, stroomt Sebastiaan door naar normaal onderwijs, misschien met wat bijles om bepaalde uitdagingen te overwinnen...’